

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ”

УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА 2023

*МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ*

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

м. Дніпро
25-26 травня 2023 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА - 2023»**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**Том 2 - факультети: Навчально-науковий інститут
економіки та менеджменту, соціально-гуманітарний,
інженерної та мовної підготовки**

м. Дніпро, 25-26 травня 2023 р.

УДК 621:004(06)

Університетська наука - 2023 : тези доп. Міжнар. науково-техн. конф. (Дніпро, 25-26 травня 2023 р) : в 3 т. Т. 2: Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту, соціально-гуманітарний, інженерної та мовної підготовки / ДВНЗ «ПДТУ». – Дніпро: ПДТУ, 2023. – 175 с.

Опубліковані результати теоретичних і експериментальних досліджень, науково-дослідні розробки вчених, науковців, викладачів, аспірантів, фахівців підприємств і організацій України та зарубіжних країн.

*Наука - це ключ до розуміння світу,
у якому ми живемо,
і до покращення якості життя людей*
Стівен Гокінг

Оргкомітет висловлює подяку учасникам конференції за надані доповіді.

ЗМІСТ

СЕКЦІЇ:	стор.
Маркетинг та бізнес-адміністрування.....	4
Облік і аудит.....	16
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	25
Інноваційні тренди в управлінні підприємствами та регіонами України в умовах турбулентності	47
Економіка підприємств.....	59
Економічна теорія та підприємництво.....	71
Транспортний менеджмент і логістика.....	83
Романо-германські мови та літератури. Актуальні проблеми перекладу та викладання	91
Слов'янська філологія	106
Соціологія та соціальна робота	112
Філософські науки та історія України	134
Туризм і рекреація	149
Фізична культура і спорт.....	168
Лінгвістичне обґрунтування викладання української мови	171

На нашу думку, обласні ради, які є органами місцевого самоврядування, представниками інтересів територіальних громад, повинні стояти на чолі громадських платформ, сприяти організації та подальшому їх розвитку. Саме обласні ради в регіонах затверджують та контролюють виконання програм розвитку соціальної, економічної, культурної сфер тощо; займаються розподілом коштів держбюджету між територіальними громадами; затверджують бюджет для областей та районів; контролюють виконання проєктів, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів тощо.

Ця громадська платформа буде виконувати функції інноваційної інфраструктури щодо: об'єднання зацікавлених в інноваційній діяльності сторін; налагодження тісних зв'язків в рамках регіону між представниками різних сфер за рахунок проведення форумів, дискурсів; створення регіонального фонду замовлень на інноваційний продукт; формування єдиної інформаційної бази даних про попит та пропозицію на інноваційну продукцію та послуги; визначення пріоритетів інноваційного розвитку регіону; надання інформації щодо залучення інвестиційних ресурсів з різних джерел для фінансової підтримки інноваційної діяльності; організації взаємодії з іншими регіональними платформами для налагодження міжрегіональної співпраці; сприяння співпраці між різними секторами та галузями економіки, суб'єктами господарювання; взаємодії з торгово-промисловою палатою та її регіональним представництвом щодо міжнародних партнерів з трансферу технологій; підвищення кваліфікації в інноваційно-інвестиційній сфері; обміну досвідом з розроблення та запровадження інноваційно-інвестиційних проєктів.

НАГРОМАДЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ОСНОВА ВІДРОДЖЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

О.В. Захарова, проф., д-р екон. наук, ДВНЗ «ПДТУ»

Сьогодні в Україні йде повномасштабна війна, гине мирне населення та військові, повністю знищуються міста та селища, руйнуються міська й критична інфраструктура. Кілька мільйонів українських жінок та дітей виїхали за межі країни в пошуках більш безпечних умов життя. Все це веде до прямих втрат людського капіталу, які на сьогодні кількісно важко або неможливо оцінити, проте вже в найближчому майбутньому наслідки таких втрат стануть очевидними й непоправними. Для того, щоб мінімізувати цей негативний результат, необхідно вже сьогодні запроваджувати заходи, які дозволять розпочати процес нагромадження людського капіталу населення, яке на

даний момент перебуває в країні. Досягнення таких позитивних тенденцій стане умовою створення додаткової вартості та отримання доходу, що дозволить поступово підвищити рівень і якість життя населення в країні. Такі зміни стануть основою для прийняття українцями, що сьогодні знаходяться за кордоном, рішення про повернення на Родину. Результатом таких рішень, за умови масовості їх характеру, стануть підґрунтям для відродження економіки України.

Отже, дуже важливо вже сьогодні на державному та регіональному рівнях активізувати ті важелі впливу, які дозволять створити сприятливі умови для пришвидшеного нагромадження людського капіталу в Україні. Відповідно до загальноприйнятого розуміння, нагромадження людського капіталу означає підвищення тривалості і якості життя, освітнього та професійно-кваліфікаційного рівня населення, що може відбуватися за допомогою різних заходів, найбільш дієвими з яких, на наш погляд, є такі.

Першим і найбільш важливим напрямом дій, спрямованих на нагромадження людського капіталу виступає доступність та якість освіти в країні. Виконання цього напрямку важливо забезпечити на всіх рівнях освіти – від дошкільної і до вищої. При цьому основна увага має бути приділеною процедурам пошуку, відбору та цілеспрямованого професійного навчання за кошти держави талановитих дітей і підлітків, які у найближчому майбутньому мають стати рушійною силою економічного зростання всіх сфер економічної діяльності в країні. Крім того, враховуючи сьогоднішній світовий тренд щодо навчання впродовж життя, дуже важливо забезпечити в Україні дієвий механізм професійного розвитку та підвищення кваліфікації всіх професійно-кваліфікаційних груп працівників.

Другим напрямом спрямування зусиль має стати підтримка наукових досліджень, розробка й впровадження інновацій, розвиток нових технологій, що сприятиме підвищенню ефективності виробництва та конкурентоспроможності національної економіки й підвищенню рівня та якості життя українців. Розвиток науково-дослідницької сфери є ключовим фактором для нагромадження людського капіталу в країні, так як дозволяє використати потенціал вітчизняних науковців та розробників на користь економіки та суспільства. Фінансування з державного та регіонального бюджетів провідних і найбільш важливих для відновлення економіки країни досліджень, що проводяться освітніми та науково-дослідними інститутами, дозволять створити середовище для інновацій та розвитку нових технологій.

Третім напрямом, що сприяє нагромадженню людського капіталу, слід назвати розвиток ділового середовища регіону та створення нових робочих місць високої якості. Реалізувати цей напрям без достатніх обсягів інвестування навряд чи вдасться і тому важливу роль у пошуку можливостей додаткового фінансування розвитку важливих видів діяльності для громади має відіграти місцева влада. Вона також має забезпечити представницьку, інформаційну та рекламну функції для розвитку суб'єктів малого та середнього бізнесу в регіоні. Задля успішної реалізації цього напрямку дуже важливо, щоб представники малого та середнього бізнесу у практичній діяльності чітко орієнтувалися на залучення талантів й виконання принципів корпоративної соціальної відповідальності.

Четвертим важливим напрямом являється розвиток системи охорони здоров'я в країні. Забезпечення належного рівня охорони здоров'я буде сприяти зростанню тривалості життя, скороченню рівня захворюваності за основними групами хвороб та підвищенню якості життя населення. Тут дуже важливо забезпечувати доступність медичних послуг для всіх груп населення.

Нагромадження людського капіталу має багато переваг для економіки України. По-перше, воно дозволяє збільшити продуктивність праці та якість виробництва завдяки підвищенню кваліфікації робочої сили та впровадженню новітніх технологій. По-друге, сприяє зменшенню безробіття та збільшенню заробітної плати, що сприятиме зростанню попиту на товари та послуги, що в свою чергу позитивно позначиться на розвитку економіки. Отже, нагромадження людського капіталу є ключовим фактором для відновлення економіки України в повоєнний період. Водночас це вимагає здійснення системних заходів зі всіх перелічених напрямів розвитку.

INNOVATIONS IN THE ENTERPRISE'S COMMUNICATION POLICY

I. Malysheva, Cand. Sc. (Engineering), PhD, ass. prof., SHEI «PSTU»

The formation of communication innovations in the enterprise policy is a complex process, as it should cover all entities that directly affect, potentially affect, and even do not affect its activities. The sustainable development of the Ukrainian economy reflects annual changes in the management and planning of innovations at the enterprise. The transformation processes currently taking place in the country's economy are associated with the formation of an innovative development model, which is